

РЕШЕНИЕ

№ 119

гр. Бургас, 17.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, VIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на осми януари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Димитър П. Стоянов

при участието на секретаря АНЕЛИЯ ИВ. ТАКОВА
като разгледа докладваното от Димитър П. Стоянов Гражданско дело №
20222120105389 по описа за 2022 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Предаявени са искове с правно основание чл.422, вр. чл.415 от ГПК, вр.
чл.79 и чл.86 от ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба на „ЮРОБАНК
БЪЛГАРИЯ“ АД ЕИК 000694749, представлявана от адвокат Х. И., против Д.
В. Д., за приемане за установено по отношение на ответника, че дължи на
ищеца по договор за потребителски кредит № FL 1037728 от 27.12.2019
година, въз основа на извлечение от счетоводните книги на банката към
13.06.2021 година, сумата 2 799 лева /две хиляди седемстотин деветдесет и
девет лева/, сумата 474, 08 лева /четиристотин седемдесет и четири лева и
осем стотинки/, представляваща договорна възнаградителна лихва, начислена
за периода от 16.01.2020 година до 12.03.2020 година, Сумата 1, 91 лева /един
лева, деветдесет и една стотинки/, представляваща мораторна лихва,
начислена за периода от 14.05.2020 година 13.06.2021 година, сумата 58, 79
лева /петдесет и осем лева, седемдесет и девет стотинки/, представляваща
такси за периода от 16.01.2020 година до 16.05.2020 година, сумата 102 лева
/сто и два лева/, представляваща обезщетение за уведомяване за периода от
21.10.2020 година до 13.06.2021 година, ведно със законната лихва върху
главницата от 2 799 лева /две хиляди седемстотин деветдесет и девет лева/,
считано от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за
изпълнение на 25.06.2021 година до окончателното ѝ плащане, плащане на
които е разпоредено със Заповед по чл.417 от ГПК № 1755 от 13.07.2021

година, постановена по частно гражданско дело № 4612 по описа на Бургаски районен съд за 2021 година, както и за присъждане на разноските, направени в исковото и заповедното производство.

Твърди се в исковата молба, че по силата и при условията на Договор за потребителски кредит FL1037728 от 27.12.2019г., сключен между „Юробанк България” АД /с предишно наименование „Юробанк И Еф Джи България” АД/, от една страна, и от друга страна Д В. Д., ЕГН **, банката е предоставила на кредитополучателя кредит в размер на 2799 лв., като последният се е задължил да върне ползания кредит, заедно с дължимите лихви, в срокове и при условията на процесния договор, видно от уговореното в чл. 1 от Договора.

В съответствие с договора, ответникът е усвоил предоставените от банката парични средства от разплащателна сметка с посочен в исковата молба номер, открита на нейно име. В исковата молба е посочено, че средствата са усвоени от ответника изцяло.

В чл. 3 от Договора страните се съгласяват, че за първите двадесет и четири месеца от усвояване на кредита кредитополучателите дължат на банката променлива годишна лихва в размер на сбора от референтен лихвен процент плус фиксирана договорна надбавка в размер на 12,080 %. Посочено е, че за референтен лихвен процент ПРАЙМ, който се определя от Комитета по управление на активите и пасивите- ALCO, видно от Приложение №1 от процесния договор. След изтичане на горепосочения срок кредитополучателят дължи лихва в размер на сбора от Референтен лихвен процент плус фиксирана договорна надбавка в размер на 13,080%. Дължимите лихви се начисляват от датата на усвояване на кредита по процесния договор, като за начална дата се счита датата на заверяване на банковата сметка на кредитополучателя. Поради изложеното ищецът счита, че при сключването на договора референтният лихвен процент ПРАЙМ е в размер на 1.150 % годишно, който подлежи на актуализация два пъти годишно, при условията на чл. 3, ал. 3 и ал. 6 от Договора.

На следващо място, в чл. 2, ал. 2 и чл. 5 от Договора за кредит, страните изрично са уговорили и дължимостта на такси и комисиони за предоставянето на допълнителни услуги във връзка с процесния кредит. В този смисъл следва да посочим, че претендираната от ищеца сума в общ размер на 58,79 лв. такси, представлява сбор от 17 бр. непогасени месечни такси за обслужване на разплащателна сметка, разкрита по потребителски кредит, начислени съгласно чл. 5, т. 2 от Договора.

Ищецът излага, че към исковата молба прилага справка „Трансакции“, отразяваща всички начислени лихви и такси за процесната кредитна сделка. Според чл.7 от договора кредитът се погасява на анюитетни месечни вноски, посочени като брой, размер, състав и падеж в погасителен план, представляващ неразделна част от договора за кредит. Посочено е още, че по аргумент на чл. 8, вр. чл.6 от договора и погасителния план погасителните вноски се изплащат до 27- мо число на месеца, като крайният срок за

погасяване на кредита, включително дължимите лихви и такси, е до 16.12.2026 година. При просрочие на дължимите месечни погасителни вноски, както и при предсрочна изискуемост на кредита, кредитополучателят се задължил да заплати обезщетение за времето на забавата върху просрочените суми в размер на законната лихва за забава, чийто размер се определя от Министерски съвет по аргумент от чл.9 от договора за потребителски кредит.

В исковата молба е изложено още, че кредитополучателят не е заплатил договорните си задължения по чл.4, 7 и 8 от процесния договор: не е заплатил на банката дължимите анюитетни погасителни вноски, с размер и падеж съгласно погасителния план към процесния договор; не е заплатил дължимото мораторно обезщетение за времето на забавата върху просрочените суми в размер на законната лихва, съгласно чл. 9; не е заплатил дължимите такси, съгласно чл.2, ал.2 и чл.5 от договора. Изложено е, че съгласно чл. 14 от договора за кредит, при непогасяване в уговорения срок на една или повече вноски по кредита, банката може да обяви кредита за изцяло или частично предсрочно изискуем, без да се прекратява действието на договора. Съгласно чл.19 от договора всички уведомления и изявления във връзка с договора трябва да бъдат направени в писмена форма и ще се считат получени, ако по факс, чрез лично доставяне или чрез изпращане по пощата с обратна разписка или с препоръчана поща, с куриер или по електронна поща достигнат до адресите на страните, посочени в началото на договора.

Ищецът, чрез процесуалния си представител посочва, че на основание чл.14 и чл. 19 от договора за банков кредит поради неплащане в уговорения срок на погасителна вноска с падеж 16.01.2020 година и следващите, съгласно погасителния план към договора FL1037728 от 27.12.2019г., банковата е обявила предсрочната изискуемост по кредита, без да се прекратява действието на договора. Изявлението на кредитора за отнемане на преимуществото на срока е обективизирано в нарочна нотариална покана № 3575, том 3, Акт 35 на Нотариус Н. Н., № .в регистъра на НК и район на действие района на Бургаски районен съд, изпратена до ответника Д. В. Д., която е връчена на 27.11.2020 година, от която дата кредитът се счита за изцяло предсрочно изискуем. Ищецът претендира заплащане и на сума в размер от 102 лева, представляваща такси, дължими във връзка с връчване на нотариалната покана за обявяване на предсрочната изискуемост по банковата сделка и представлява сбор от разходите на банката, във връзка с връчване на поканата до кредитополучателя за обявяване предсрочната изискуемост на кредитното задължение, приложена като доказателство към исковата молба, подлежащи на обезщетяване, съгласно чл. 309а, ал. 1, предл. 2 от ТЗ. Сумите са действително заплатени от банката и ищецът излага, че като доказателство прилага 2 бр. банкови бордера, удостоверяващи извършените плащания към нотариусите. Предвид разрешението, дадено в т. 18 на Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, а именно, че предсрочната изискуемост на вземането, произтичащо от договор за банков

кредит настъпва, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем и е обявила това на длъжника, за което заявителят трябва да представи доказателства заедно с извлечението от сметка. Ищецът счита, че съобщаването на длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост е задължително условие за защита правата на кредитора. Предвид това приема, че разходите за това необходимо уведомяване за обявяването на изискуемостта следва да са в тежест на неизправната страна, т.е. на длъжника, поради което същите се претендират като такси във връзка с договора.

По изложените съображения заявителят е поискал издаване на заповедта по чл. 417 от ГПК против длъжника. В исковата молба са изложени подробни фактически и правни доводи.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от назначения на ответника особен представител, с който предявените претенции се намират за неоснователни.

Излага правен довод, че по отношение на договора е приложима уредбата на Закона за потребителския кредит. По фактите на първо място излага, че не е настъпила предсрочна изискуемост на вземанията по договора за потребителски кредит. Посочва, че съгласно чл. 7 от договора процесният договор се погасява на анюитетни месечни погасителни вноски, посочени като брой, размер, състав и падеж в нарочен погасителен план, представляващ неразделна част от договора за кредит. Посочено е, че в представените книжа с исковата молба липсва погасителен план за месец януари 2020 година, а погасителния план започва от анюитетна вноска 32 до 84. Изложено е, че в приложеното копие от нотариална покана е визирано допуснато неизпълнение на договорните задължения за заплащане на дължими по кредита вноски, а именно визираща се месечна вноска с падеж 16.01.2020 година. Посочено е, че поради факта, че липсват доказателства за настъпване на анюитетна вноска на тази дата не може да се направи извод за падеж на 16.01.2020 година.

На следващо място в писмения отговор е посочено, по отношение на доказателствата, че съгласно чл.60 от ЗКИ извлечението от счетоводните книги следва да съдържа определена информация, която конкретизира по основания. Посочва, че в случая не са представени доказателства от страна на ищцовата страна, съгласно изискванията на закона, а се иска експертиза, която не би била необходима ако банковата институция си беше изпълнила задълженията съгласно чл. 60, ал.2 от ЗКИ.

Процесуалният представител оспорва възнаградителната лихва, тъй като не е ясно на какво договорно основание възниква. Счита, че договора страда от тежки пороци, като не е видно да е подписан „Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити“. Обстоятелството, че в чл.3 от договора за кредит между страните по спора е изрично договорен начина на определяне референтния лихвен процент на банката и приложимата за него методология е обявена за

неразделна част от договора за кредит, чрез подписването ѝ от кредитополучателя само по себе си не означава, че разписана в нея изчислителна процедура е ясна и достатъчно разбираема за обикновения среден потребител, критерии – вид, количествени изражения и относителна тежест на всеки от отделните компоненти – пазарни индекси и/или индикатори, за да се счете, че доставчикът на конкретна финансова услуга не е недобросъвестен по смисъла на общата дефиниция за неравноправна клауза, съдържаща се в чл.143, ал.1 от ЗЗП. Договорните клаузи, касаещи размер на възнаградителната лихва не са индивидуално уговорени по смисъла на чл.146 от ЗЗП и поради това са недействителни.

Ответникът счита, че не се дължат разноски за нотариална покана. Нотариалната покана не е предвидена като средство за отправяне на съобщения, съгласно чл.18 от процесния договор. Съгласно чл.18 уведомленията и съобщенията следва да бъдат в писмена форма по факс, лично доставяне, изпращане по пощата с обратна разписка, с препоръчана поща, куриер или електронна поща, достигнат до адресите на страните. В писмения отговор е посочено, че в случая не са представени доказателства за използване на предвидените в договора средства за комуникации и какво точно налага използване на извънредния способ, а именно нотариалната покана. Посочва, че всички тези събития се случват по време на извънредното положение във връзка с Ковид и непосредствено след това, като именно по време на този периода гражданите в Република България бяха силно ограничени в своето придвижване. В писмения отговор са посочени доказателства.

Моли, предявените претенции да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че ответницата е сключила договор за потребителски кредит с №FL1037728, на 27.12.2019 г. с „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД ЕИК 000694749. По силата на посочения договор, кредиторът се е задължил да предостави на кредитополучателката сумата от 2799 лв., като кредитополучателят се задължавал да върне ползвания кредит, заедно с дължимите лихви, в сроковете и при условията на договора. Сумата била отпусната с цел пълно предсрочно погасяване на задълженията по договор за кредитна карта №A12110750008 от 2016 г., сключен между банката и ответницата. В чл.1, ал.2 било предвидено, че предвидените в чл.5 такси, платими към датата на усвояване на кредита, били за сметка на отпуснатия кредит и се удържали автоматично от банката при неговото усвояване.

В чл.2 от условията по договора за кредит било уговорено, че разрешеният кредит се отпускал по посочената в същата клауза банкова сметка на името на кредитополучателя, за откриването на която било необходимо сключване на договор за откриване на разплащателна сметка

между кредитополучателя и банката, като банката имала право служебно да дебитира сметката за целите по чл.1, ал.1 от договора. В ал.2 на същия член било посочено, че кредитополучателят дължи и такси и комисионни за обслужване на разплащателната сметка, чието откриване било предвиждано.

В чл.3, ал.1 било уговорено, че за усвоеният кредит кредитополучателят дължи на банката през първите двадесет и четири месеца от срока на издължаване на кредита, променлива годишна лихва, която се определяла като сбор от референтния лихвен процент плюс фиксирана договорна надбавка в размер на 12, 080 %. Посочено е, че за референтен лихвен процент по договора ще се използва референтния лихвен процент ПРАЙМ на „Юробанк България“ АД за необезпечени кредити, в съответната валута, приложим за съответния период на начисляване на лихвата, съгласно ал.2 и следващите. След изтичане на периода, посочен по – горе, и до крайния срок на издължаване на кредита, ще се начислява променлива годишна лихва, която се определя като сбор от референтния лихвен процент плюс фиксирана договорна надбавка в размер на 13, 080 %. За референтен лихвен процент по договора ще се използва референтния лихвен процент ПРАЙМ на „Юробанк България“ АД за необезпечени кредити, в съответната валута лева, приложим за съответния период на начисляване на лихвата, съгласно ал.2 и следващите.

В чл.3, ал.2 от договора е уговорено, че референтния лихвен процент ПРАЙМ на „Юробанк България“ АД за необезпечени кредити се определя от Комитета по управление на активите и пасивите, съгласно методологията на банката за определяне на референтния лихвен процент ПРАЙМ по потребителски и жилищно – ипотечни кредити, публикувана на интернет страницата на банката, представляваща приложение №1 към настоящия анекс. ПРАЙМ подлежал на преразглеждане на тримесечна база, при спазване на условията, описани в методологията.

В чл.3, ал.3 е посочено, че към датата на определяне на годишния лихвен процент по кредита, съгласно условията на договора, се използвал последно публикуваната на интернет страницата на банката стойност на ПРАЙМ за необезпечени кредити в лева, в размер на 1, 150%. В случай че в срока на договора, съгласно методологията е налице основание за промяна на стойността на ПРАЙМ, новата актуална стойност на ПРАЙМ, както и датата, на която същата е публикувана, се обявявала на интернет страницата на Банката, като обявление за промяната се поставяло и на видно място в офисите на Банката, с указание за датата на публикуване на новата стойност на ПРАЙМ.

В чл.3, ал.5 от договора е посочено, че при всяко публикуване на нова актуална стойност на ПРАЙМ и при спазване на условията на чл.3, ал.4, банката извършва съответна актуализация на годишния лихвен процент по кредита, като новата приложима стойност на ПРАЙМ е в сила и се ползвала за определяне на лихвения процент по кредита, считано от датата, следваща първата падежна дата на месечна вноска по кредита след датата на публикуване на новата стойност на ПРАЙМ. В чл.3, ал.9 от договора е

посочен размерът на годишния процент на разходите – 18, 36 % към датата на подписване на договора. В ал.10 е посочен начина на изчисление на ГПР.

В чл.4 е посочено, че погасителните вноски за издължаване на кредита, включително дължимите лихви, се заплащали на съответната падежна дата от съответния месец, съгласно погасителен план. В чл.5 са посочени таксите и комисионните, които се дължат от кредитополучателя. В чл.7, ал.2 от договора е предвидено, че в случай на промяна на референтния лихвен процент, като това води до необходимост и от промяна на размера на погасителните вноски, определени в действащия погасителен план, размерът на вноските се променял едностранно от банката, а промените се отразявали при изчисляване на дължимата лихва по кредита, считано от падежа на първата вноска след датата на промяна на приложимия референтен лихвен процент, за което кредитополучателят давал изрично своето съгласие. В този случай банката изготвя нов погасителен план за остатъка от дълга, съобразен с променения размер на лихвите, като кредитополучателят има право да получи при поискване новия погасителен план във всеки офис на банката. Кредитополучателят се задължавал да продължи погасяването на кредита в съответствие с новия погасителен план, независимо от упражняването на правото си по предходното изречение.

В чл.14 от договора е уредена възможността на банката в случай на непогасяване в срок на една или повече вноски по кредита да го обяви за изцяло или частично предсрочно изискуем.

В чл.18 от договора е посочено, че всички уведомления и изявления във връзка с договора трябва да бъдат направени в писмена форма и ще се считат получени, ако по факс, чрез лично доставяне, чрез изпращане по пощата с обратна разписка, с препоръчана поща, с куриер или по електронна поща, достигнат до адресите на страните, посочени в началото на договора, освен ако в настоящия договор не е предвидено друго. По отношение на кредитополучателя, адресът за получаване е вписания в началото на договора или посочения в искането за отпускане на кредита настоящ адрес, както и всеки друг адрес, посочен от кредитополучателя в подписан от него и представен пред банката документ. В случай, че някоя от страните промени адреса си, тя е длъжна да уведоми другата за промяната, а до получаване на такова уведомление, всички съобщения ще се считат достигнали до последния деклариран от съответната страна адрес за получени.

По делото е представена методология за определяне на референтния лихвен процент „ПРАЙМ“ по потребителски и жилищно – ипотечни кредити.

Представен е и погасителен план по отношение на сключения между „Юробанк България“ АД и Д. В. Д. договор за потребителски кредит №FL1037728/27.12.2019 г. Погасителния план е изготвен на 27.12.2019 г.

Представена е справка за извършени трансакции за периода от 27.12.2019 г. – 10.08.2022 г. по отношение на договор за потребителски кредит №FL1037728/27.12.2019 г. Представено е и извлечение от разплащателна сметка, открита във връзка с процесния договор за

потребителски кредит, от която е видно, че кредитът е усвоен на 27.12.2019 г. от кредитополучателя по посочената в договора сметка. В тази насока е и представеното по делото банково бордеро.

По делото е представена нотариална покана от „Юробанк България“ АД до Д. В. Д., с която банката уведомява ответницата, че към 01.10.2020 г. общото ѝ задължение по договор за потребителски кредит FL1037728/27.12.2019 г. е в размер на 3111, 42 лв., като е представен срок от 7 дни за изпълнение на задължението. На основание чл.14 от Договора за кредит и чл.60, ал.2 от ЗКИ, банката обявява цялото задължение по него за незабавно изискуемо и дължимо, без да се прекратява действието на договора, считано от датата на получаване на уведомлението.

Представен е протокол относно нотариална покана до Д. В. Д., в която връчителят ѝ е констатирал, че при посещение на постоянния и настоящ адрес в гр. Бургас, ** на Д. Д., се установи, че по пощенските кутии и по звънеца на апартамента съществува лице с такова име, но същото не се открива. Направени били посещения на 26.10.2020 г. в 11 ч., 03.11.2020 г. в 13, 00 ч., 14.11.2020 г. /събота/ в 14, 00 ч., 20.11.2020 г. в 16, 00 ч., 27.11.2020 г. в 17, 00 ч. Било залепено уведомление на 27.11.2020 г. на входната врата на жилището. Посочено е, че след направена справка н НАП се установило, че за лицето няма действащ трудов договор, данни за декларирани служебни правоотношения, както и данни за осигуряване като едноличен търговец, собственик или съдружник в търговски дружества. В тази връзка /залепяне на уведомлението и посещенията на адреса/ е представена и разписка, изготвена и подписана от връчителя.

Представено е платежно нареждане за сумата в размер на 84 лв., представляваща такси за извършеното връчване на нотариалната покана до ответницата.

Видно от приложеното ч. гр. д. № 4612/2021 г. на БРС, на 13.07.2021 г. в полза „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД ЕИК 000694749, е била издадена заповед за изпълнение по [чл. 410 от ГПК](#) против Д. В. Д. ЕГН **, за следните суми: сумата 2 799 лева /две хиляди седемстотин деветдесет и девет лева/, представляваща главница, сумата от 474, 08 лева /четиристотин седемдесет и четири лева и осем стотинки/, представляваща договорна възнаградителна лихва, начислена за периода от 16.01.2020 година до 12.12.2020 година, сумата от 1, 91 лева /един лева, деветдесет и една стотинки/, представляваща мораторна лихва, начислена за периода от 16.01.2020 година до 12.03.2020 година, сумата от 57, 37 лева /петдесет и седем лева, тридесет и седем стотинки/, представляваща мораторна лихва, начислена за периода от 14.05.2020 година 13.06.2021 година, сумата от 58, 79 лева /петдесет и осем лева, седемдесет и девет стотинки/, представляваща такси за периода от 16.01.2020 година до 16.05.2020 година, сумата от 102 лева /сто и два лева/, представляваща обезщетение за уведомяване за периода от 21.10.2020 година до 13.06.2021 година. Препис от заповедта е бил връчен на длъжника по реда на чл.47, ал.5 от ГПК, поради което на заявителя е била указана възможността

за предяви установителен иск за вземането си, в резултат на което е предявен настоящият иск.

Въз основа на приетата за установена фактическа обстановка, изхождайки от закона, съдът установи от правна страна следното:

За да бъдат уважени предявените иски, ищецът следва по пътя на пълното и главно доказване да установи, че между страните е възникнало валидно облигационно отношение, носещо белезите, описани в исковата молба, настъпването на предсрочвана изискуемост на претендираните суми за главница и редовна изискуемост на сумите за възнаградителна лихва, както и за дължимите такси, така и техния размер. По отношение на предявения иск за мораторна лихва, следва да докаже наличието на изискуеми вземания по отношение на ответника, техния размер и периода на забавата.

Съдът намира, че по делото е безспорно установено, че страните са сключили договор за потребителски кредит № FL1037728 от 27.12.2019 г. По същество това обстоятелство не се оспорва и от страна на особения представител на ответницата, като същото се установява и с категоричност от представените по делото писмени доказателства. От представения заверен препис от договора за кредит се установяват и неговите основни параметри, а от приложената справка за извършени транзакции, както и платежно нареждане и бордеро, се установява, че кредитът е усвоен от кредитополучателя в неговия пълен размер.

Съдът намира, че е доказано и установено по делото и настъпването на предсрочна изискуемост по процесния договор за кредит. Предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем за потребление или за кредит, уредена в нормите на чл.71 ЗЗД и чл.432 ТЗ, представлява преобразуващо право на кредитора за изменение на договора и, за разлика от общия принцип по чл.20а, ал.2 ЗЗД, настъпва с волеизявление само на едната от страните. Волеизявлението следва да достигне до насрещната страна, но не се нуждае от приемане и същото поражда действие, ако са били налице обективните предпоставки за предсрочната изискуемост, уговорени в договора или предвидени в закона /Така Тълкувателно решение №3/2017 г. по т.д. 3 от 2017 по описа на ОСГТК на ВКС/. В случая тези предпоставки и тази възможност е уговорена в процесния договор за кредит – чл.14 от същия, както и на база чл.60, ал.2 от ЗКИ. Видно от представените по делото доказателства, не е налице изпълнение на нито една от вноските в срока за това, съгласно представения и приет от страните погасителен план. Следва да се посочи, че доказателствена тежест за изпълнението на задълженията на кредитополучателя се носи именно от последния, като липсват каквито и да е представени доказателства в тази насока.

Предвид изложеното, съдът намира, че по делото са настъпили предпоставките за обявяване на предсрочната изискуемост. Съгласно даденото разрешение в т. 18 на Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК, в хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК за вземане, произтичащо от договор за банков кредит с уговорка, че

целият кредит става предсрочно изискуем при неплащането на определен брой вноски или при други обстоятелства, и кредиторът може да събере вземането си без да уведоми длъжника, вземането става изискуемо с неплащането или настъпването на обстоятелствата, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем и е обявила на длъжника предсрочната изискуемост.

Видно от приложените по делото доказателства, банката е връчила уведомлението за обявяване на кредита за изцяло предсрочно изискуем чрез нотариална покана, като уведомяването се е осъществило по реда на чл.47, ал.5 от ГПК. Следва да се посочи, че банката, ако не е уговорено друго, може да избере начин за връчване на горепосоченото изявление на длъжника, вкл. и чрез нотариална покана; и той ще е редовно осъществен, ако е била проведена процедура по чл. 50 ЗННД във вр. с чл. 47, ал. 1–5 ГПК – отсъствието от адреса по чл. 47 ГПК се удостовери от длъжностното лице, а съобщенията се считат за връчени, т.е. и без да е необходимо назначаване на особен представител в нотариалното производство /Така Решение № 148/02.12.2016 г. по т. д. № 2072/2015 г. на ВКС, I т. о., Решение № 25/03.05.2017 г. по гр. д. № 60208/2016 г. на ВКС, II г. о., и др./. Следва да се посочи и, че съобразно разрешението, дадено в Решение № 71/28.04.2022 г. по гр. д. № 2681/2021 г. на ВКС, IV г. о., в случаите, в които в договор между страните е посочен адрес за кореспонденция, който съвпада с настоящия или постоянен адрес на страната, при поето задължение от същата страна да уведоми писмено насрещната страна за промяна в адреса, връчването на посочения адрес по реда на чл.47 ГПК на нотариална покана следва да се счита редовно, като за лицето, изпращащо поканата не съществува задължение за посочване на друг адрес, както и за нотариуса не съществува задължение да издирва друг адрес (освен настоящ или постоянен) по месторабота или местослужене или осъществяване на търговска дейност.

Настоящата хипотеза е именно такава, като в процесния договор за кредит е посочено, че съобщенията и уведомленията на страните се връчват на посочените в договора адреси от страните. Банката е изпълнила горепосочените изисквания, като е извършена и проверка за постоянния и настоящ адрес на ответницата, като е констатирано, че същите съвпадат с посочения в договора за кредит. Нещо повече, видно от представените разписка и протокол от връчителя при нотариуса, същият е извършил и справка от НАП за регистрирани работодатели и място на стопанска дейност. Отделно от изложеното са били спазени в пълнота изискванията за броя на посещенията, вкл. и за посещение в несприсъствен ден или в извънработно време, тоест не се установяват каквито и да било нарушения на процедурата по чл.47, ал.1 и сл. от ГПК. По тези съображения и връчването на поканата за обявяване на кредита за предсрочно изискуем следва да се счита за редовно при условията на чл.47 от ГПК, като кредитът е станал изцяло предсрочно изискуем на 12.12.2020 г. /след изтичане на срока за получаване на книгата/.

Съдът не споделя възраженията, че по делото липсва погасителен план

за месец януари, доколкото такъв е приложен по делото, както и в заповедното производство, което е приложено по исковото. Също така не се споделят доводите, че ищецът не е изпълнил изискванията на чл.60 ,ал.2 от ЗКИ.

По отношение на възражението, че липсва стандартен европейски формуляр, съдът намира, че възражението не е основателно, доколкото не влече нищожност на договора за потребителски кредит. Предвиденото изискване за представяне на стандартен европейски формуляр се намира в чл.5, ал.2 от Закона за потребителските кредити, като това е основно задължение на кредитодателя, доколкото по този начин се изпълнява изискването на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за предоставяне на преддоговорна информация на потребителя с оглед възможността и неговото право да му бъде предоставена такава информация, чрез която същият да може да направи обоснован и информиран избор за сключване на договора за потребителски кредит. Следва обаче да се посочи, че основанията за нищожност на договорите за потребителски кредити са предвидени в разпоредбата на чл.22 от ЗПК, съгласно който когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Видно е, че посоченото изискване /чл.5, ал.2, чл.8, ал.1 и 2/ и неговата липса не води до недействителност на договора за кредит, като няма основание за прогласяване на такава и съобразно предвиденото в чл.143 и сл. от ЗЗП или на общо основание – чл.26, ал.1 и сл. от ЗЗД.

По отношение на възражението, отнасящо се до начина на определяне на променливия референтен лихвен процент, както и до това, че договорните клаузи ,касаещи размера на възнаградителната лихва не били индивидуално уговорени по см. на чл.146, ал.1 от ЗЗП, поради което били недействителни, съдът намира следното.

На първо място, следва да се посочи, че ответницата е физическо лице, на което по силата на сключения с банката договор е предоставен потребителски кредит за погасяване на друг такъв. Не се твърди, а и от събраните по делото доказателства не се установява кредитът да е предназначен за извършване на търговска или професионална дейност от страна на ответницата, поради което тя има качеството на потребител по см. на пар.13, т.1 от ДР на ЗЗП, а банката – ответник съответно се явява търговец по см. на па13, т.2 от ДР на ЗЗП. Следователно, за ответницата се прилагат разпоредбите за защита на потребителите в същия закон, както и в ЗПК.

С разпоредбата на чл.7, ал.3 ГПК /ДВ бр.100/2019г./ се предвиди изрично задължение на съда да следи служебно за нищожността по чл. 146 ал.1 от Закона за защита на потребителите, произтичаща от неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Това положение се приема и безпротиворечиво в съдебната практика /Така и Тълкувателно решение №1 от 27.04.2022 г. по тълк.д.1/2020 г. на ОСГТК на ВКС/.

В случая, съдът намира, че разпоредбите на чл.3, ал.1 и 2 от договора за

кредит са неравноправни и по конкретно относно обстоятелството, че лихвения процент се определя като сбор от референтния лихвен процент плус фиксирана договорна надбавка, тоест с всяка промяна на приложимия референтен лихвен процент би се променяла и приложимата възнаградителна лихва като в договора не са посочени конкретните критерии, на основание на които банката ще може да променя лихвения процент. Тази част от спорната клауза представлява хипотеза на неравноправна клауза, изрично регламентирана в чл. 143, ал. 2, т. 11 ЗЗП. Уговорената неиндивидуално в договора за кредит възможност за едностранно увеличаване от страна на банката на първоначално съгласувания размер на базовия лихвен процент, при необявени предварително и невключени като част от съдържанието на договора ясни правила за условията, при които този размер може да се променя до пълното погасяване на кредита, не отговаря на изискването за добросъвестност, поради което по отношение на тази клауза изключението по чл. 144, ал. 3, т. 1 ЗПП е неприложимо (в т. см. Решение № 205/07.11.2016 г. по т. д. № 154/2016 г. на ВКС, ТК, I ТО). В тази връзка, с оглед изложеното за липса на ясно, недвусмислено и подробно описан в договора метод за промяна на лихвата, предпоставката "добросъвестност" на търговеца не е налице и същият не може да се ползва от коментираното изключение. Следва да се посочи, че съдебната практика приема, че тежестта да докаже, че клаузите от договора за кредит са индивидуално уговорени е на кредитодателя, тоест банката, като при липса на представени доказателства в тази насока, следва да се приеме, че същите не са такива /Така Решение № 144/08.11.2017 г. по т. д. № 2155/2016 г. на ВКС, ТК, II ТО/.

По договор за предоставяне на кредит условията, при които банката може едностранно да увеличава базовия лихвен процент, трябва да са формулирани ясно. Методът на изчисляване на съответния лихвен процент трябва да съдържа конкретно разписана изчислителна процедура, която да сочи вида, количествените изражения и относителната тежест на всеки от отделните компоненти и не може клаузата да съдържа само изброяване на обективни фактори за възникване на правото за изменение. Въз основа на ясни и разбираеми критерии, кредитополучателят трябва да може да предвиди изменението на БЛП, което банката извършва едностранно. Необходимо е между съконтрагентите да е постигнато съгласие за начина на формиране на възнаграждението на кредитодателя, т. е. относно конкретната формула за определяне на възнаградителната лихва – съществен елемент от този вид банкова сделка. Следователно, методиката за изчисление на лихвата, също е елемент от договора за кредит, което, само по себе си, изключва възможността същият да бъде едностранно променян. Когато потребителят не е получил предварително достатъчно конкретна информация за начина, по който кредитодателят може едностранно да промени цената на услугата, както и когато методиката на банката, като нейни вътрешни правила, не е част от договора за кредит, банката не може да се счита за добросъвестна по смисъла на чл. 143 от ЗЗП и не може да се приложи правилото на чл. 144, ал.

3, т. 1 ЗЗП /Така Решение № 95 от 13.09.2016 г. по т. д. № 240/2015 г. на ВКС, II т. о., Решение № 165 от 02.12.2016 г. по т. д. № 1777/2015 г. на ВКС, I т. о. и др./.

В случая референтният лихвен процент ПРАЙМ на банката за обезпечени кредити в евро се определя от Комитета по управление на активите и пасивите съгласно Методологията на банката за определяне на референтен лихвен процент ПРАЙМ по потребителски и жилищно-ипотечни кредити, публикувана на интернет сайта на банката и представляваща приложение към договора за кредит. ПРАЙМ подлежи на преразглеждане на тримесечна база, при спазване на условията, описани в Методологията. В случай, че съгласно Методологията е налице основание за промяна на ПРАЙМ, промяната в ПРАЙМ и нейната дата се публикуват на интернет страницата на банката, като обявление за промяната се поставя на видно място в офисите на банката с указание за датата на влизане в сила на новия размер на ПРАЙМ. При промяна на приложимия към договора годишен лихвен процент вследствие на увеличаване на ПРАЙМ за обезпечени кредити в евро, кредитополучателят има право в рамките на срок от 3 месеца, считано от датата на влизане в сила на новия ПРАЙМ за обезпечени кредити в евро да погаси изцяло или частично кредита без да дължи таксите съгласно договора за кредит. От Методологията на банката за определяне на референтен лихвен процент (ПРАЙМ) по потребителски и жилищно-ипотечни кредити се установява, че ПРАЙМ се определя по формула, включваща следните компоненти: тегло на депозити от домакинства (w_1), тегло на капитал (w_2), лихвен процент по депозити на домакинства (R), минималните задължителни резерви в % (MRR), разход за фонд за гарантиране на влоговете в банките в % (DGF), безрисков лихвен процент, приложим за България (RFR), рисково тегло (RW), корекция за промяна на пределната цена на ресурса (MCA). От Методологията се установява също, че много от компонентите, които определят ПРАЙМ са извън контрола на търговеца или доставчика на финансови услуги и са породени от въздействието на свободния пазар и/или от държавен регулатор. Същевременно, Методологията не съдържа ясни правила относно конкретния начин, по който промяната на всеки един от компонентите ще се отрази на промяната на ПРАЙМ и, въпреки заложената формула, изрично предвижда, че банката, чрез Комитета по управление на активите и пасивите, ще определя стойността на ПРАЙМ. Липсата на ясни правила и условия за начина на формиране на размера на ПРАЙМ, при които този размер може да се променя до пълното погасяване на кредита, не отговаря на изискването за добросъвестност, като са налице условията на чл.143, ал.1 от ЗЗП, поради което е клаузата, предвиждаща изменение на възнаградителната лихва се явява нищожна на осн. чл.26, ал.1 от ЗЗД вр. чл.143, ал.1 от ЗЗП.

Следва обаче да се отбележи, че съгласно съдебната практика при клауза в договор за банков кредит, с която е постигнато съгласие дължимата от кредитополучателя цена по възмездния договор за банков кредит да се

формира от два компонента - БЛП с точно определен към датата на подписване на договора размер в проценти и договорна надбавка, с възможност за промяна на цената (лихвата), обусловена от промяна на БЛП, но при липса на ясна методика и условия за промяната, доведена до знанието на кредитополучателя, е неравноправна по смисъла на чл.143, т.10 и т.12 ЗЗП и нищожна съгласно чл.146 ЗЗП, но само в частта, даваща право на банката - кредитор да променя едностранно лихвата при промяна на БЛП, но не и в частта, определяща дължимата към момента на сключване на договора лихва, включваща БЛП и договорна надбавка в определен размер /Така Решение № 92/09.09.19г. по т.д.№ 2481/17г. на II т.о. на ВКС, Решение № 87/06.11.2019 г. на I т.о. на ВКС и др./.

В случая видно от представения договор за кредит е уговорен първоначален размер на възнаградителната лихва, включително и по отношение на приложимия размер на референтния лихвен процент, както е посочено и в исковата молба, който е в размер на 1, 150 %. Няма данни посоченият референтен лихвен процент да е бил изменян по време на действие на договора до момента на обявяване на предсрочната изискуемост на длъжника, поради което и същият следва да запази своето действие. Аргумент за това е и разпоредбата на чл.26, ал.4 от ЗЗД, съгласно която нищожността на отделни части не влече нищожност на договора, когато те са заместени по право от повелителни правила на закона или когато може да се предположи, че сделката би била сключена и без недействителните и части. Настоящият случай е именно такъв, като първоначално определената възнаградителна лихва, вкл. нейният размер е бил ясно и точно посочен в договора, вкл. е бил определяем, предвид изричното посочване на процентите, от които се формира – референтния лихвен процент и договорната надбавка. Видно е, че с исковата молба не се твърди да е променян референтния лихвен процента, а точно обратното – твърди се, че същият не е променян или изменян в срока до обявяване на предсрочната изискуемост, до който момент е и начислявана възнаградителна лихва. Аргумент за това е и представеният и приложим в облигационното отношение между страните погасителен план, който е изготвен към датата на сключване на договора – 27.12.2019 г., като друг погасителен план не е бил изготвян.

По тези съображения, се явява и основателен искът за възнаградителна лихва в пълен размер, като възраженията в тази насока, направени от особения представител се явяват неоснователни.

Съдът намира за основателен и искът за мораторна лихва, която се дължи на основание чл.86 от ЗЗД, доколкото са доказани предпоставките за ангажиране на отговорността за забава от изпълнение на договорните задължения на ответницата. В този смисъл е доказано наличието на главно вземание, както и настъпване на изискуемостта на същото, като не се доказва изпълнение на която и да е от вноските, съобразно приетия от страните по договора погасителен план.

По отношение на претенцията за сума от 102 лева, представляваща разходи за обявяване на вземанията по кредита за предсрочно изискуеми, съдът приема, че доколкото по делото са представени доказателства – платежно нареждане за заплащане на тази такса на ЧСИ, за извършването им, същата е основателна и следва да бъде уважена. Следва да бъде уважен искът и за такси, начислени по договора за кредит за обслужване на разплащателна сметка по договора за кредит, същата се дължи на основание чл.5, т.2 от договора, поради което искът е основателен в тази му част.

По разноските:

При този изход на спора на ищеца следва да бъдат присъдени направените от него разноски, съразмерно на уважената част от исковете, които са в размер от 1287, 89 лв. за исковете и разноски в размер от 492,57 лв. за заповедното производство или общо 1780, 46 лв.

Мотивиран от горното, Районен съд - Бургас

РЕШИ:

ПРИЕМА за установено на осн. чл.422 от ГПК, че Д. В. Д., ЕГН ** с постоянен и настоящ адрес гр. **, дължи на „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление в град София, район Витоша, ул. „Околовръстен път“ №260, законен представител: Димитър Борисов Шумаров - изпълнителен директор и Милена Ивайлова Ванева-прокурист, **сумата от 2 799 лева /две хиляди седемстотин деветдесет и девет лева/**, представляваща главницата по Договор за потребителски кредит № FL 1037728 от 27.12.2019 година , **сумата от 474, 08 лева /четиристотин седемдесет и четири лева и осем стотинки/**, представляваща договорна възнаградителна лихва, начислена за периода от 16.01.2020 година до 12.12.2020 г., **сумата от 1, 91 лева /един лева, деветдесет и една стотинки/**, представляваща мораторна лихва, начислена за периода от 16.01.2020 до 12.03.2020 г., **сумата от 57, 37 лева /петдесет и седем лева, тридесет и седем стотинки/**, представляваща мораторна лихва, начислена за периода от 14.05.2020 13.06.2021 г., **сумата от 58, 79 лева /петдесет и осем лева, седемдесет и девет стотинки/**, представляваща такси за периода от 16.01.2020 до 16.05.2020 г., **сумата от 102 /сто и два/ лв.**, представляваща разходи за обявяване на вземанията по кредита за предсрочно изискуеми, **ведно със законната лихва върху главницата** , считано от 25.06.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, които вземания са част от предмета на Заповед № 1755/13.07.2021 г. за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК, издадена по ч. гр. д. № 4612/2021 г. по описа на РС - Бургас.***, с постоянен и настоящ адрес гр. *** **ДА ЗАПЛАТИ** на „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД ЕИК 000694749, със седалище и адрес на управление в град София, район Витоша, ул. „Околовръстен път“ №260, законен представител: Димитър Борисов Шумаров - изпълнителен директор и Милена Ивайлова Ванева-прокурист, **сумата от общо 1780, 46 лв. /хиляда седемстотин и осемдесет**

лева и четиридесет и шест стотинки/ лв., представляваща направените в исковото и заповедното производство съдебно – деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Бургас в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____